

Reactie COVS-bestuur Mulier onderzoek

In maart 2021 publiceerde het Mulier Instituut samen met de Centrale Organisatie Voetbal Scheidsrechters (COVS) de factsheet 'Hoe kijkt de voetbalarbitrage tegen haar vak aan?'

Het landelijke bestuur wil de ruim duizend leden die gehoor hebben gegeven aan de oproep om de enquête in te vullen en hierdoor dit onderzoek mogelijk gemaakt hebben hartelijk danken. Ook bedanken wij Scheidsrechtersvereniging Apeldoorn en Omstreken (SAO) voor haar uit eigen initiatief verzonden gedegen reflectie op het onderzoek. Wij hopen dat meer verenigingen het voorbeeld van de SAO volgen en daarbij nagaan welke rol zij zelf kunnen spelen in de vraagstukken die op tafel liggen.

Het onderzoek biedt een inkijk in de visie van onze leden, waarbij wij in dit artikel in willekeurige volgorde de voor de COVS meest interessante data zullen bespreken, waaronder ook data die niet zijn meegenomen in de factsheet. Eveneens geven wij alvast aan wat wij met de uitkomsten gedaan hebben en nog zullen gaan doen.

Cursusaanbod

De respondenten zijn verzocht de mate van aandacht voor verschillende thema's in het huidige cursus- en opleidingsaanbod van de KNVB te beoordelen. Hieruit komt naar voren dat er tevredenheid is over de aandacht voor *kennis en spelregels* (94%), *speltechnische elementen* (82%), *persoonlijke ontwikkeling* (75%) en *mentale weerbaarheid* (76%). Minder tevreden zijn onze leden over de mate van aandacht voor *diversiteit en racisme* (47%), *tuchtzaken en -recht* (42%), *innovatie* (38%), *sprekkoren* (38%) en *medische veiligheid* (33%).

De enquête is afgenomen voordat de themabijeenkomsten over diversiteit, racisme en discriminatie gestart werden. De KNVB heeft dat onderwerp dus inmiddels opgenomen in het cursusaanbod. Een afvaardiging van de COVS-bestuur, te weten Ron Sotthewes, Johan Suurd en Jonathan van Dongen, heeft met Hans Schelling (manager operations) en Werner ter Avest en Sebastiaan Kleijburg (arbitrageafdeling KNVB) gesproken over het waarborgen van de positief beoordeelde onderdelen. Daarnaast is besproken of voor de minder beoordeelde onderdelen meer aandacht in het cursusaanbod wenselijk is. Veel scheidsrechters zullen bijvoorbeeld niet of nauwelijks in aanraking komen met sprekkoren en medische veiligheid vinden wij een taak van de betreffende voetbalverenigingen. Wij hebben de bond verzocht sportverenigingen hierop te attenderen. Aandacht voor kennis over het eigen lichaam, zoals blessurepreventie, zijn wat ons betreft wel belangrijke onderwerpen om te bespreken met de arbitrage. De KNVB kon zich daarin vinden. Daarnaast zijn wij met de voetbalbond op dit moment in overleg om een stappenplan tuchtzaken en -recht te maken voor de arbitrage. In dat stuk zal de rolverdeling tussen de COVS en KNVB duidelijk beschreven worden, op een dergelijke wijze dat een scheidsrechter weet bij wie die waarvoor terecht kan na een incident.

De arbitrageafdeling kon zich niet vinden in de matige beoordeling voor innovatie en kwam met een aantal voorbeelden, waaronder de nieuwe digitale leeromgeving en virtual reality. De COVS heeft verzocht hierover meer te communiceren met de achterban. Bovendien hebben wij de voetbalbond verzocht het werken met headsets verder te laten toestaan en faciliteren in het amateurvoetbal, zowel bij coaching als binnen het arbitrageteam. Voor de verdere ontwikkeling van headsetcoaching, zijn wij benieuwd naar de visie van ervaringsdeskundigen. Met COVS-leden die ideeën hebben bij het ontwikkelen van innovatief cursusaanbod komen wij uiteraard graag in contact. Reacties gelieve te sturen naar Johan Suurd, via noord@covs.nl.

Randvoorwaarden

Uit de enquête komt naar voren dat er grote tevredenheid heerst over de *gemiddelde reisafstand per*

wedstrijd (92%), de kilometervergoeding (76%) en de ontvangst bij verenigingen (73%). Daarnaast is een kleinere meerderheid tevreden over de wedstrijdvergoeding (65%). Veel respondenten (71%) zijn ontevreden over het zelf moeten aanschaffen van kleding en materiaal. Deze signalen hebben wij eveneens meegenomen in ons gesprek met de arbitrageafdeling. Wij weten dat er in de onkostenvergoeding een stuk kledingbijdrage zit. Helaas, en dat zal algemeen bekend zijn, geeft de KNVB aan dat het vanwege belastingheffingen teveel geld kost om kleding te schenken. De kleding van Nike, die het meeste wordt gedragen, is echter zeer prijzig en zeker in de hogere categorieën van het amateurvoetbal, wordt wel verwacht dat de arbitrage die kleding draagt. Wij hopen toch tot een oplossing te kunnen komen, want het is duidelijk dat hierover grote ontevredenheid heerst. Inmiddels heeft de COVS ook gesproken over kleding en andere wedstrijdondersteunende materialen met Axitour, gesprekken met andere partijen volgen. De KNVB moet zich er in dat opzicht ook van bewust zijn dat het aantal scheidsrechters nu dermate terugloopt en hierdoor meer waardering c.q. tegemoetkoming, eventueel in de vorm van kleding en materiaal, voor de huidige arbitrage en potentiële (assistent)-scheidsrechters gewenst is om het korps niet verder af te laten brokkelen. Bovendien is de lage vergoeding voor coaches, rapporteurs en waarnemers aangekaart. De medewerkers van de arbitrageafdeling gaven zelf aan dat zij de verhouding in vergoeding tussen laag fluitende scheidsrechters en scheidsrechters in de top van het amateurvoetbal scheef vinden. Wij zien zelf ook uit onderzoek en praktijk dat de scheidsrechters in de top van het amateurvoetbal gemiddeld meer tijd moeten investeren in de hobby en vaker ontevreden zijn over de magere vergoeding die hier tegenover staat. Bovendien stijgen de belangen in de Derde Divisie en Tweede Divisie al jaren, doordat de aansluiting met het Betaald Voetbal geprobeerd wordt te maken met de nieuwe opzet van de competitie. Het is dan, zoals de arbitrageafdeling aangaf, best vreemd dat er nauwelijks verschil zit in de vergoedingen. Wij zullen op het standpunt staan dat een verhoging van de vergoeding in de top van het amateurvoetbal niet ten koste mag gaan van de andere vergoedingen, de medewerkers hebben overigens ook niet gepretendeerd dat dit de bedoeling zou zijn.

Tot slot heerst er ook ontevredenheid over de doorstroommogelijkheden. Hierbij hebben wij gekeken of er verschillen bestaan tussen groepen. Van de arbitrage die actief is in de lagere regionen blijkt ongeveer zes op de tien ontevreden te zijn over de doorstroommogelijkheden, in de hogere regionen zit dat op vijf op de tien. Deze verschillen zijn niet significant. Dit onderwerp is kort aan bod gekomen in het gesprek met de voetbalbond. De COVS zal een nieuwe inventarisatie maken van lidverenigingen die een rol willen spelen bij cursussen en opleidingen van de KNVB, door het ter beschikking stellen van bijvoorbeeld een ruimte. Wij raden lidverenigingen ook aan aanwezig te zijn (of blijven) bij de cursussen die plaatsvinden in de eigen regio. Daar kan werving plaatsvinden en kunnen wij als COVS eventueel extra begeleiding en ondersteuning bieden, waardoor nieuwe arbitrageleden niet voortijdig afhaken.

Door het sterk dalende aantal scheidsrechters zien wij een potentieel gevaar, namelijk dat de doorstroming ook in een stroomversnelling kan komen en hierdoor mensen actief zijn op een niveau waarvoor zij nog niet klaar zijn. Wij hopen dat dergelijke doorstroming voorkomen kan worden, want dit komt het wedstrijdplezier en het aantal incidenten vaak niet ten goede. Een landelijke campagne, met de inzet van rolmodellen, waarin de prachtige kant van het scheidsrechtersvak wordt bepleit, is één van de wapenen tegen het scheidsrechterstekort.

Waarschijnlijk mede door het toenemende scheidsrechterstekort zal de arbitrage wel eindelijk een belangrijkere rol krijgen in het strategisch plan van de bond, waardoor er meer geld beschikbaar komt. In gesprek met de directie dat nog volgt zullen wij er uiteraard op hameren dat de arbitrage deze positie voortaan moet blijven behouden. Hierbij onderzoeken we ook de mogelijkheid om in de belangenbehartiging o.a. hiervoor samen te werken met partners als de BAV, want de voetbalverenigingen zullen uiteindelijk ook de dupe worden van het scheidsrechterstekort.

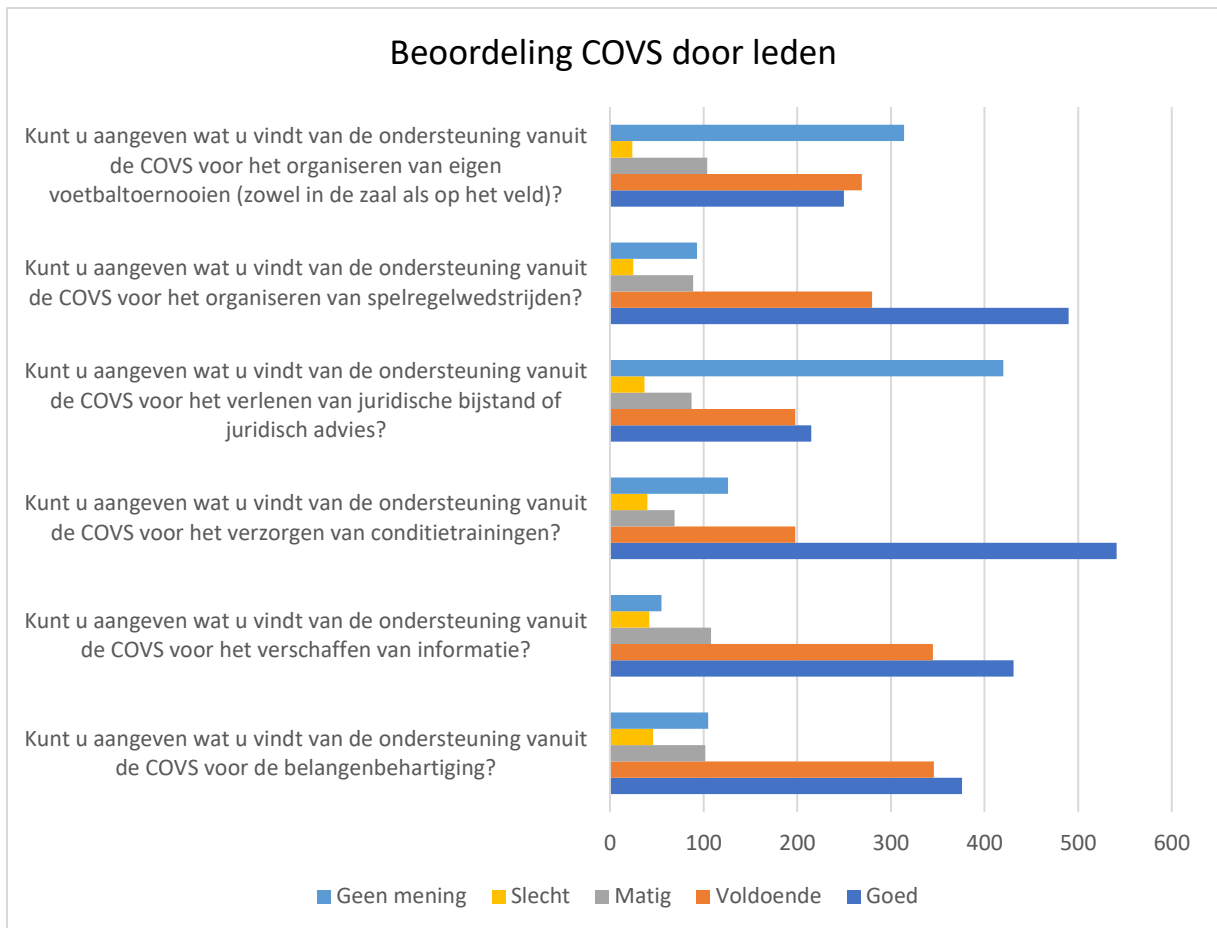
Discriminatie en racisme

Uit het onderzoek komt naar voren dat nagenoeg alle respondenten (98%) bereid zijn om racisme en discriminatie te melden via een rapportagetool. Ook geven ze aan zich in staat te voelen om racisme en discriminatie op het voetbalveld te herkennen. 15 april heeft er over dit onderwerp een gesprek plaatsgevonden met twee medewerkers van de KNVB, te weten Guus Posthumus (hoofd verenigingsadvies) en Houssin Bezzai (programmamanager racisme en discriminatie). In dit open gesprek is uitgelegd hoe meldingen bij de Discriminatie App opgepakt zullen worden en welke rol er weggelegd is voor de arbitrage binnen het aanvalsplan. Ron Sotthewes, Johan Suurd en Jonathan van Dongen, namens de COVS aanwezig, hebben beargumenteerd dat de arbitrage in alle drie de fases van het actieplan (preventie, signalering en sanctionering) een belangrijke rol speelt. Er is besloten dat de COVS scheidsrechters zal voordragen voor het Anti Racisme en Discriminatie Team. In dit team zullen alle groepen uit de voetbalsport worden vertegenwoordigd. Zij gaan vervolgens regelmatig in discussie met elkaar over de aanpak. Daarnaast is er gesproken over de Commissie Mijns, die regelmatig de media zoekt om de KNVB gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien. Guus en Houssin gaven aan dat deze Commissie niet is samengesteld door de KNVB en ze waren het met ons eens dat het opvalt dat de arbitrage niet vertegenwoordigd is. De COVS zal contact opnemen met de Commissie Mijns. In juni staat er een vervolgspraak gepland met de KNVB.

De COVS-organisatie zelf is verreweg van divers en hier wil het landelijke bestuur mee aan de slag. Er zijn op korte termijn vier vacante posities in het bestuur en er zijn een hoop plekken in verschillende commissies en er leeft het idee één of meerdere commissies toe te voegen. Het bestuur hoopt dat nieuwe leden van de organisatie in verschillende opzichten, zoals competenties, opleidingsniveau, geslacht, seksuele voorkeur en etniciteit van elkaar verschillen, waardoor zoveel mogelijk leden vertegenwoordigd worden en vraagstukken vanuit verschillende perspectieven worden belicht. Wij vragen lidverenigingen net zo kritisch te kijken naar de diversiteit binnen de eigen organisatie, ons kandidaat bestuurslid Jonathan van Dongen schreef hier eerder over voor Sport KnowHow XL. Vragen, opmerkingen en suggesties over dit onderwerp mogen ook doorgestuurd worden naar hem, via oost@covs.nl.

Beoordeling COVS

Hieronder in de tabel vindt u de uitkomsten van de vragen die gesteld zijn in de enquête. Het is fijn om te vernemen dat een grote meerderheid zeer tevreden is over de dienstverlening van de COVS. Het grote aantal respondenten dat *geen mening* heeft ingevuld bij twee vragen zal erop duiden dat zij hier nog niet mee te maken hebben gehad. Dat is in het geval van de juridische bijstand een prettig gegeven. De positiviteit die er heerst onder de leden over de COVS in combinatie met de positiviteit over onze hobby, zouden we verder kunnen inzetten in de werving naar nieuwe scheidsrechters. Door het stilvallen van de zijinstroom uit cursussen en het gestegen aantal gestopte arbitrageleden door de crisis, zal het noodzakelijk zijn met de werving aan de slag te gaan. Het landelijke bestuur hoopt dat er vanuit de lidverenigingen mensen opstaan die hieraan mee willen denken en doen op nationaal niveau. En ondanks de positieve beoordeling door de leden is het landelijk bestuur ook aan het bekijken hoe de organisatie toekomstbestendiger gemaakt kan worden. Voor allebei deze onderwerpen mag er gemaild worden naar secretaris@covs.nl.

Wedstrijdgedrag

Het Mulier Instituut koos ervoor om in de enquête het positief en negatief wedstrijdgedrag te toetsen. Deze resultaten hebben wij besproken met de arbitrageafdeling van de KNVB en op dit onderdeel was er overeenstemming.

Bij de uitkomsten van het onderzoek plaatsen wij enkele kanttekeningen. Bij positief wedstrijdgedrag zien wij dat *omhelzingen*, *high fives* en *boksen* relatief weinig voorkomen. Dit zou mede door de Covid-19 crisis kunnen komen. Uit het beeld van het negatief wedstrijdgedrag komt naar voren dat 1% van de arbitrage wekelijks meerdere keren per wedstrijd te maken heeft met *slaan*, *schoppen of bijten* en dat 13% wekelijks meerdere keren per wedstrijd te maken heeft met *duwen* en *trekken* in de richting van de arbitrage. Onze verwachting is dat deze cijfers geen juist beeld geven van de realiteit. Wij verwachten dat er geen (assistent)-scheidsrechters zijn die hiermee wekelijks meerdere keren per wedstrijd te maken hebben, laat staan wekelijks. Het hoge percentage (meer dan honderd respondenten) die hebben ingevuld wekelijks onder meer geduwd te worden, heeft mogelijk de vraag anders geïnterpreteerd en gelezen of er wekelijks in zijn/haar wedstrijd geduwd wordt. Het ging hier echter om het fysiek aanvallen van de arbitrage. Wij nemen deze cijfers niet mee voor verdere beleidsimplicaties.

Het doet ons deugd dat ontzettend veel arbitrageleden wekelijks complimenten, aanmoedigingen of andere positieve omgangsvormen meemaken. Dergelijk gedrag komt de sociale veiligheid ten goede en wij zullen de KNVB er in het vervolgoverleg op wijzen dat door middel van campagnes spelers, begeleiding en bestuurders blijvend geconfronteerd moeten worden met het feit dat positief wedstrijdgedrag niet de uitzondering, maar de standaard moet zijn binnen het voetbal.

Wat wij daarentegen wel zien is dat het merendeel van de arbitrage wekelijks te maken heeft met *vervelende discussies over beslissingen en wegwerpgebaren of hoofdschudden*. Bovendien komt naar voren dat de begeleiding van teams (d.w.z. trainers en/of coaches) tijdens wedstrijden voor veel negatief wedstrijdgedrag zorgen. Maar liefst 96% van de (assistent)-scheidsrechters geeft aan *negatief wedstrijdgedrag te ervaren van de begeleiding van teams*. 42% van de (assistent)-scheidsrechters krijgt wel eens of regelmatig het verzoek om het *wedstrijdformulier aan te passen* en bijvoorbeeld gele of rode kaarten te schrappen en met name jonge (assistent)-scheidsrechters die op een hoger niveau actief zijn, krijgen met name incidenteel *berichten via sociale media* van spelers, trainers, supporters of bestuursleden, dit zouden overigens ook positieve berichten kunnen zijn. Uit deze cijfers volgen een aantal beleidsimplicaties die wij besproken hebben met de voetbalbond: in trainersopleidingen zal er blijvende aandacht moeten zijn voor positief coachen en in het bijzonder de omgang met de arbitrage (met name ook bij trainersopleidingen voor beginnende trainers/coaches), een nieuw fenomeen zoals de contacten via sociale media zullen opgenomen moeten worden in arbitrageopleidingen. Op allebei deze beleidsimplicaties is instemmend gereageerd door de arbitrageafdeling. Ook verzoeken wij onze leden excessen via sociale media altijd te melden bij de KNVB en landelijke COVS. Tot slot verzoeken wij lokale COVS-verenigingen dit soort onderwerpen ook bespreekbaar te maken met de leden, maar ook met sportverenigingen in de buurt. De COVS stelt al een aantal presentaties ter beschikking voor technische avonden, de afnamecijfers zijn alleen (nog) laag. Als er andere onderwerpen zijn waar wel interesse naar is, dan kan dat doorgegeven worden aan Johan Suurd, via oord@covs.nl. Ook willen wij op termijn werken naar een platform waarbij lidverenigingen best practices op verschillende onderdelen meer en eenvoudiger met elkaar kunnen delen, zoals succesvolle presentaties of samenwerkingsverbanden met voetbalverenigingen. Wie hierover mee wil denken, mag daarvoor contact opnemen met Jonathan van Dongen, via oost@covs.nl.

Uiteindelijk zullen we met elkaar de uitdagingen van vandaag en morgen aan moeten gaan. Wij rekenen op jullie.

Bestuur COVS Nederland